

รายละเอียดของรายวิชา

รายวิชา ๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
โครงการขยายห้องเรียน วัดไชยชุมพลชนะสงคราม ตำบลบ้านใต้ อำเภอเมือง ฯ จังหวัดกาญจนบุรี ๗๑๐๐๐

หมวดที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

๑. รหัสและชื่อรายวิชา ๐๐๐ ๑๔๕ บาลีไวยากรณ์ (Pali Grammar)
๒. จำนวนหน่วยกิต ๒ หน่วยกิต
๓. หลักสูตรและประเภทของรายวิชา พุทธศาสตรบัณฑิต วิชาแกนพระพุทธศาสนา
๔. อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชา พระครูกิตติชัยกาญจน์
๕. ภาคการศึกษา / ชั้นปีที่เรียน ภาคการศึกษาที่ ๑/๒๕๖๓ ชั้นปีที่ ๑
๖. รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (pre-requisite) (ถ้ามี) ไม่มี
๗. รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (co-requisites) (ถ้ามี) ไม่มี
๘. สถานที่เรียน คณะพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ห้องเรียนวัดไชยชุมพลชนะสงคราม
๙. วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

หมวดที่ ๒ จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

๑. จุดมุ่งหมายของรายวิชา เพื่อให้รู้ความเป็นมาและพัฒนาการของภาษาบาลี มีการนำหลักไวยากรณ์ไปใช้ในการแต่งและแปลภาษาบาลี โดยสามารถใช้ไวยากรณ์ภาษาบาลีเป็นหลักในการศึกษาภาษาบาลีได้อย่างถูกต้อง
๒. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ในการอ่านและเขียนภาษาบาลีได้ รู้ที่ตั้งที่เกิดของอักษรและออกเสียงได้อย่างถูกต้องและสามารถวิเคราะห์รากศัพท์ภาษาไทยได้

หมวดที่ ๓ ลักษณะและการดำเนินการ

๑. คำอธิบายรายวิชา ศึกษาความสำคัญของภาษาบาลี ฐานกรณ์ การอ่าน การออกเสียงพยัญชนะสังโยค การเชื่อมอักษรด้วยสนธิ กิริโยปกรณ ประเภทและวิธีแจกคำนาม สังขยา อพยยศัพท์ กิริยาอาขยาต นามกิตก์ กิริยากิตก์ สมาสและตัทธิต ของภาษาบาลี			
๒. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อภาคการศึกษา			
บรรยาย	สอนเสริม	การฝึกปฏิบัติ/งานภาคสนาม/การฝึกงาน	การศึกษาด้วยตนเอง
บรรยาย ๓๒ ชั่วโมงต่อภาคการศึกษา	สอนเสริมตามความต้องการของนิสิตเฉพาะราย	ไม่มีการฝึกปฏิบัติงานภาคสนาม	การศึกษาด้วยตนเอง ๔ ชั่วโมงต่อสัปดาห์
๓. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่อาจารย์ให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นิสิตเป็นรายบุคคล วิธีการให้คำแนะนำ เข้าพบตามที่นัดหมายและสอบถามในชั้นเรียน วัน ตามที่กำหนดในแต่ละภาคการศึกษา จำนวนชั่วโมงตามที่กำหนดในแต่ละครั้ง			

หมวดที่ ๔ ผลการเรียนรู้ กลยุทธ์การสอนและการประเมินผล

๑. ด้านคุณธรรม จริยธรรม		
การพัฒนาผลการเรียนรู้	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
(●) มีศีลธรรม และศรัทธาอุทิศตนเพื่อพระพุทธศาสนา (○) มีจิตสาธารณะและเสียสละเพื่อส่วนรวม (○) เคารพสิทธิ ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น (○) เห็นคุณค่าศิลปะวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น (○) ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคมชาติ ศาสนา	- กำหนดความรับผิดชอบต่อการเข้าห้องเรียน - มอบหมายให้ผู้เรียนต้องส่งสมุดแบบฝึกหัด - ให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นในบทเรียน - แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียน	- ประเมินผลพฤติกรรมการเข้าเรียน - การให้ความร่วมมือในชั้นเรียน - การสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียน - จากการจดเนื้อหาบรรยาย - การนำเสนองาน ชักถาม และอภิปราย

๒. ด้านความรู้		
ความรู้ที่ต้องได้รับ	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
(●) มีความรู้ ความเข้าใจหลักการ ทฤษฎี และเนื้อหา (○) ใช้ความรู้มาอธิบายปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีเหตุผล (○) สามารถนำความรู้มาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตได้ (○) มีความรอบรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงทั้งของไทยและของโลก (○) รู้จักแสวงหาความรู้จากแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	- บรรยายเนื้อหาวิชาตามแผนการสอนที่ได้กำหนดไว้ - ให้ผู้เรียนฝึกออกเสียง โดยการอ่านออกเสียงดัง ๆ - มอบหมายงานให้ผู้เรียนได้ทำแบบฝึกหัด - สรุปประเด็นหลักของบทเรียน	- ทดสอบความเข้าใจด้วยการถาม – ตอบ - วิจารณ์การทำแบบฝึกหัด - ประเมินความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนจากการทำแบบฝึกหัด - การสอบวัดความรู้ ๒ ครั้ง - สอบกลางภาคและปลายภาค

๓. ด้านทักษะทางปัญญา		
ทักษะปัญญาที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
(●) สามารถค้นหาข้อมูล ทำความเข้าใจ และประเมินข้อมูลจากหลักฐาน (○) สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบและมีเหตุผล (○) สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะเพื่อแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม	- บรรยายพร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบเนื้อหาวิชา - บรรยายเชิงวิเคราะห์ให้เห็นความสัมพันธ์และบูรณาการของเนื้อหาวิชา - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น และแก้ไขข้อผิดพลาดเป็นรายบุคคล - เปิดโอกาสให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง แล้วนำมาแลกเปลี่ยนภายในชั้นเรียน	- ทดสอบย่อยโดยเน้นการวิเคราะห์การประยุกต์ใช้และการบูรณาการเนื้อหาวิชา - การใช้การซักถาม - ทดสอบด้วยแบบฝึกหัด

๔. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ		
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบที่ต้องพัฒนา	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
(○) สามารถทำงานเป็นทีม (○) เป็นสมาชิกที่ดีของกลุ่มทั้งในฐานะผู้นำและผู้ตาม (○) มีมนุษยสัมพันธ์ รู้จักควบคุมอารมณ์และยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล (●) รับผิดชอบต่อตนเองและสังคม	- มอบหมายงานพร้อมทั้งกำหนดให้นำเสนอความก้าวหน้าของงานเป็นระยะ	- การนำเสนองาน - ชิ้นงาน

๕. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ		
ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ	วิธีการสอน	วิธีการวัดและประเมินผล
(●) ใช้ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลขได้ (○) ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อความหมายได้ดี ทั้งการฟัง พูด อ่านและเขียน (○) ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม	- มอบหมายงาน พร้อมทั้งกำหนดให้นำเสนอ ความก้าวหน้าของงานเป็นระยะ	- การนำเสนองาน - ชิ้นงาน

หมวดที่ ๕ แผนการสอนและการประเมินผล

๑. แผนการสอน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมงบรรยาย	วิธีสอน/กิจกรรมการเรียนรู้และการสื่อที่ใช้	ชื่อผู้สอน
๑	- แนะนำวิชาและแผนการเรียนการสอน - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับภาษาบาลี - ความสำคัญของภาษาบาลี บทที่ ๑ อักษรวิธี -สระ -พยัญชนะวรรค -พยัญชนะอวรรค	๒	- แนะนำรายละเอียดวิชา - ชี้แจงการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ (การให้คะแนน) - ชี้แจงการมอบหมายงานและร่วมกันสร้างข้อตกลง - แนะนำเอกสารประกอบการเรียนการสอน - ฝึกทักษะในการออกเสียง - ถาม - ตอบ - มอบหมายงาน	พระครูกิตติชัยกาญจน์
๒	บทที่ ๒ ฐาน กรณ -ฐาน ที่ตั้งของเสียงอักษร -กรณ อวัยวะที่ไปกระทบกับฐานทำให้เกิดเสียงเกิดขึ้น บทที่ ๓ โหสะ โอโหสะ -โหสะ พยัญชนะที่ออกเสียงกึ่งวาล -โอโหสะ พยัญชนะที่ออกเสียงไม่กึ่งวาล	๒	- การบรรยาย โดยใช้สื่อ power point - ฝึกทักษะในการออกเสียง - ถาม - ตอบ - มอบหมายงาน	พระครูกิตติชัยกาญจน์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมง บรรยาย	วิธีสอน/กิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อที่ใช้	ชื่อผู้สอน
	-ลีลิต พยัญชนะที่ออกเสียง อ่อน -ธนิต พยัญชนะที่ออกเสียงแข็ง			
๓	บทที่ ๕ พยัญชนะสังโยค บทที่ ๖ สนธิ -สระสนธิ -พยัญชนะสนธิ -นิคหิตสนธิ	๒	- การบรรยาย โดยใช้สื่อ power point - ถาม - ตอบ - มอบหมายงาน	พระครูกิตติชัยกาญจน์
๔-๕	บทที่ ๗ นาม บทที่ ๘ ลิงค์ การันต์ วจนะ วิภัติ บทที่ ๙ นามศัพท์ -นามศัพท์ปชลิงค์ -นามศัพท์อิตถีลิงค์ -นามศัพท์นปชสกลิงค์	๔	- การบรรยาย โดยใช้สื่อ power point - ถาม - ตอบ - มอบหมายงาน	พระครูกิตติชัยกาญจน์
๖	บทที่ ๑๐ สังขยา -ปกติสังขยา -ปุณณสังขยา -สัพพนาม	๒	- การบรรยาย โดยใช้สื่อ power point - ถาม - ตอบ - มอบหมายงาน	พระครูกิตติชัยกาญจน์
๗	บทที่ ๑๑ อพยยศัพท์ -อุปสัค -นิบาต	๒	- การบรรยาย โดยใช้สื่อ power point - ถาม - ตอบ - มอบหมายงาน	พระครูกิตติชัยกาญจน์
๘	สอบกลางภาค	๒		พระครูกิตติชัยกาญจน์

สัปดาห์ ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	ชั่วโมง บรรยาย	วิธีสอน/กิจกรรมการเรียนการสอน และสื่อที่ใช้	ชื่อผู้สอน
๙-๑๐	กิริยาอาขยาต	๔	- การบรรยาย โดยใช้สื่อ power point - ถาม - ตอบ - มอบหมายงาน	พระครูกิตติชัยกาญจน์
๑๑-๑๒	นามกิตก์ กิริยากิตก์	๔	- การบรรยาย โดยใช้สื่อ power point - ถาม - ตอบ - มอบหมายงาน	พระครูกิตติชัยกาญจน์
๑๓-๑๔- ๑๕	สมาส ตัทธิต	๖	- การบรรยาย โดยใช้สื่อ power point - ถาม - ตอบ - มอบหมายงาน	พระครูกิตติชัยกาญจน์
๑๖	สอบปลายภาค	๒		พระครูกิตติชัยกาญจน์

๒. แผนการประเมินผลการเรียนรู้

ผลการเรียนรู้	วิธีการประเมิน	สัปดาห์ที่ประเมิน	สัดส่วนของการประเมิน
ความมีศีลธรรม จริยธรรม คุณธรรม ซื่อสัตย์สุจริตและความ รับผิดชอบ	การสังเกต/การเข้าชั้นเรียน	ทุกสัปดาห์	๑๐%
ความก้าวหน้าของความรู้	การสอบกลางภาค	๘	๑๐%
ความก้าวหน้าของความรู้	การสอบปลายภาค	๑๖	๖๐%
ทักษะการทำแบบฝึกหัด การทำ ความเข้าใจการเขียนและการอ่าน	ทดสอบย่อย	ทุกสัปดาห์	๑๐%
ทักษะความสัมพันธ์ระหว่าง บุคคล ทักษะการใช้ภาษา บาลีเพื่อการวิเคราะห์และจัดการ ข้อมูล	มอบหมายชิ้นงาน/การนำเสนองาน	๔,๑๒	๑๐%

หมวดที่ ๖ ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

๑.เอกสารและตำราหลัก เอกสารประกอบการศึกษา บาลีไวยากรณ์ เรียบเรียงโดย พระครูกิตติชัยกาญจน์
๒.เอกสารและข้อมูลสำคัญ พระมหานายม อุตุตโม. หลักสูตรย่อ บาลีไวยากรณ์ ฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ ฯ: เลียงเชียง, ๒๕๓๙. พระมหาสมปอง มุทิโต. บาลีไวยากรณ์เบื้องต้น. ค้นเมื่อ พฤษภาคม ๕, ๒๕๕๘, จาก www.thepathofpurity.com/ภาษาบาล-ไวยากรณ์-เบ-องต-น/ มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย. สื่อการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ วิชา บาลีไวยากรณ์. ค้นเมื่อ พฤษภาคม ๑, ๒๕๕๘, จาก www.mediacycenter.mcu.ac.th/pali/ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์. บาลีไวยากรณ์ อักษรวิธี ภาคที่ ๑ สมัญญานุกรณ และ สนธิ พิมพ์ครั้งที่ ๔๐. กรุงเทพฯ ฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์, ๒๕๕๓. มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์. บาลีไวยากรณ์ วชิรภาค ภาคที่ ๒ นาม และ อัพพยศัพท์ พิมพ์ครั้งที่ ๕๐. กรุงเทพฯ ฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์, ๒๕๕๑.
๓.เอกสารและข้อมูลแนะนำ
๔. หนังสืออ่านเสริม

หมวดที่ ๗ การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

๑. กลยุทธ์การประเมินประสิทธิผลของรายวิชาโดยผู้เรียน การประเมินประสิทธิผลในรายวิชานี้ ที่จัดทำโดยผู้เรียน ได้จัดกิจกรรมในการนำแนวคิดและความเห็นจากผู้เรียนได้ดังนี้ - ประเมินการสอนโดยการซักถามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - ซักถามข้อสงสัยในรายละเอียดเนื้อหา - การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นต่อการเรียนรู้ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน

๒. กลยุทธ์การประเมินการสอน

ในการเก็บข้อมูลเพื่อประเมินการสอน ได้มีกลยุทธ์ ดังนี้

- ผู้เรียนแสดงความเห็นต่อวิธีการจัดการเรียนรู้
- ผู้เรียนซักถามและอภิปรายเพื่อปรับเปลี่ยนการจัดการเรียนรู้

๓. การปรับปรุงการสอน

หลังจากผลการประเมินการสอนในข้อ ๒ ได้นำผลการประเมินไปปรับปรุงการสอน ดังนี้

- การแจ้งผลการสอบย่อยและสอบกลางภาคให้ผู้เรียนทราบ เพื่อร่วมกันปรับปรุงการจัดการเรียนรู้
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อหาวิธีพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและเนื้อหามากขึ้น

๔. การทวนสอบมาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในรายวิชา

ในระหว่างกระบวนการสอนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ในรายหัวข้อ ตามที่คาดหวังจากการเรียนรู้ในวิชา ได้จากใบงาน แบบฝึกหัด การสอบถามผู้เรียน การตรวจงานมอบหมายของผู้เรียน และพิจารณาจากผลการทดสอบย่อย และหลังการออกผลการเรียนรายวิชา มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์โดยรวมในวิชาได้ดังนี้

- ให้ผู้เรียนได้รู้ผลการสอบและการแบบสอบถามว่ามีจุดเด่นจุดด้อยอย่างไร
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ซักถามและตอบในสิ่งที่ผู้เรียนสงสัย เพื่อหาแนวทางการพัฒนาร่วมกัน

๕. การดำเนินการทบทวนและการวางแผนปรับปรุงประสิทธิผลของรายวิชา

จากผลการประเมิน และทวนสอบผลสัมฤทธิ์ประสิทธิผลรายวิชา ได้มีการวางแผนการปรับปรุงการสอน และรายละเอียดวิชา เพื่อให้เกิดคุณภาพมากขึ้น ดังนี้

นำผลการสอบ ผลการประเมินในการทดสอบการเรียนรู้และพฤติกรรม การสอบย่อย และการสอบกลางภาคนำมาแลกเปลี่ยน ซักถาม และหาแนวทางร่วมกันในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดผลการเรียนดีขึ้น มีความรู้ความสามารถและทักษะทางภาษาบาลีดีขึ้น